

Katalog typových činností Integrovaného záchranného systému ČR

VÝPIS Z TYPOVÝCH ČINNOSTÍ SLOŽEK IZS PŘI SPOLEČNÉM ZÁSAHU PRO PRÁCI VÝJEZDOVÝCH SKUPIN ZZS HMP V TERÉNU

role ZZS HMP při společných záchranných a likvidačních pracích

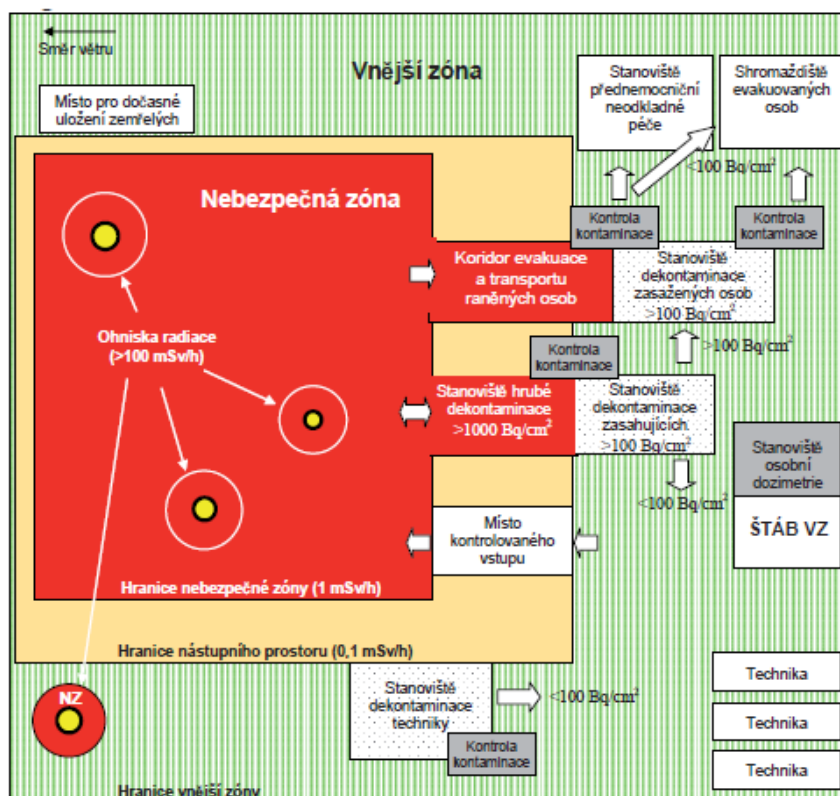
Použití radiologické zbraně „Špinavá bomba“	2
Demonstrování úmyslu sebevraždy	3
Hrozba použití nebo nález podezřelého předmětu, nástražného výbušného systému, výbušniny či munice	4
Letecká nehoda	5
Nález předmětu s podezřením na přítomnost	6
B-agens nebo toxinů	6
Zajištění veřejného pořádku při shromažďování a technoparty	7
Záchrana pohřešovaných osob – pátrací akce v terénu	8
Dopravní nehoda	9
Mimořádná událost s velkým počtem raněných a obětí	10
Nebezpečná porucha plynulosti provozu na dálnici	11
Chřipka ptáků	12
Poskytování psychosociální pomoci	13
Reakce na chemický útok v metru	14
Amok – útok aktivního střelce	15
Mimořádnost v železniční osobní dopravě	16
MU s výskytem vysoce nakažlivé nemoci (VNN)	17

Použití radiologické zbraně „Špinavá bomba“

VÝPIS ZE STČ 01/IZS

Mimořádná událost charakteristická rozptýlením radioaktivní látky výbuchem.

1. Bezpečnost a ochrana zasahujících příslušníků složek IZS je na prvním místě!!!
2. Velitel zásahu je příslušník HZS ČR. Rozdělí místo zásahu na jednotlivé zóny.
3. Vedoucí zdravotnické složky je určen ze strany ZOS. (zpravidla inspektor)
4. První výjezdová skupina provede průzkum tím, že se spojí s velitelem zásahu.
5. Podání situační zprávy – dle informací od velitele zásahu, do nebezpečné zóny nevstupovat!
6. Členové výjezdových skupin ZZS HMP se řídí příkazy vedoucího zdravotnické složky.
7. Pro zásah případně použij speciální OOPP - připravenou infekční tašku s infekčním setem; (celotělový overal, návleky na obuv, respirátor, ochranné brýle, ochranné rukavice – dle kontrolního listu umístěného přímo v každém balení)
8. Stanoviště přednemocniční neodkladné péče je umístěno ve vnější zóně (podle pokynů velitele zásahu) kde nehrozí zdravotníkům nebezpečí.
9. Třídění raněných v nebezpečné zóně provádí jednotky požární ochrany metodou START. Zdravotníci do ní nevstupují.
10. Zraněné osoby jsou následně dekontaminovány a předávány na stanoviště PNP.
11. Zde probíhá lékařské přetřídění s použitím třídících a identifikačních karet. Rozsah poskytované péče zraněným je určen vedoucím lékařem.
12. Ošetřené osoby eviduje vedoucí odsunu, který dává konečný pokyn k transportu.
13. Směrování pacientů probíhá výhradně v součinnosti se ZOS.
14. Odjíždějící vozy ZZS HMP budou kropeny (dekontaminovány) příslušníky HZS ČR.

Demonstrování úmyslu sebevraždy

VÝPIS ZE STČ 02/IZS

Mimořádná událost charakteristická úmyslem spáchat sebevraždu.

- Skok z výšky, použití střelné zbraně, použití plynu, elektřiny, hořlaviny či nebezpečné látky a další
  - V krajním případě hrozí nebezpečí i dalším nezúčastněným osobám, nebo se může jednat o rozšířenou sebevraždu (osoba hrozí usmrcením sebe a další osoby)
1. Při příjezdu na místo zvaž opodstatnění použití zvláštního výstražného zařízení (lepší vypnout).
  2. Suicidální intervenci by měl provádět vyškolený odborník.
  3. Plynoucí čas působí pozitivně na řešení události – neuspěchat, nedělat unáhlená rozhodnutí.
  4. V případě, že působí na osobu nežádoucí účinky (povětrnostní podmínky, fyzické vyčerpání apod.), je nutné provést zásah co nejdříve s ohledem na rizika pro záchránce.
  5. Stěžejním postupem je správně aplikovaný postup suicidální intervence.

Podle českého právního řádu sebevražda ani příprava k ní nejsou trestným činem ani přestupkem, takže veškeré zákroky k potencionálnímu sebevrahovi je nutné vést buď jako k osobě nemocné (důvodné podezření na duševní nemoc nebo intoxikaci psychoaktivními látkami), případně jako k osobě, která svým jednáním ohrožuje svůj život, zdraví jiných osob nebo majetek. Při zásahu zpravidla dojde ke krátkodobému omezení osobní svobody.

6. Pozor tedy na správně zapsanou dokumentaci!

Bez souhlasu nemocného je možné provádět vyšetřovací a léčebné výkony a je-li to podle povahy onemocnění třeba, převzít nemocného i do ústavní péče písm. b) „jestliže osoba jevící známky duševní choroby nebo intoxikace ohrožuje sebe nebo své okolí.“

Velitel zásahu:

Pokud se jedná o demonstraci rozšířené sebevraždy či prokazatelný úmysl použít střelnou zbraň, pyrotechnický materiál apod. je velitelem zásahu příslušník Policie ČR a do odvolání je MU řešena výhradně Policií ČR. V jiném případě po dohodě může být velitelem zásahu příslušník HZS ČR. Pokud se po dokonání úmyslu provádí již záchrané a likvidační práce, velitelem zásahu je vždy příslušník HZS ČR.

7. Na místo MU by měl být vyslán lékař (výjezdová skupina RLP).
8. Pokud na místě není policejní vyjednávač nebo jiná příslušná osoba, měl by navázat komunikaci s osobou lékař (zdravotnický záchranář) s cílem zklidnit a prodloužit situaci.

Zásady jednání:

Klidným hlasem pomalu, zřetelně a jednoduše oslovte osobu a zeptejte se na její úmysly. Nechejte osobu hovořit, o čem chce. O ničem ji nepřesvědčujte. Mluvte co nejméně. Důležité je poslouchat. Jednání by situaci nemělo zhoršovat. Řiďte se svými pocity a rozumem. Získávejte čas do příjezdu vyjednávače PČR.

Taktické zásady při jednání:

Nepřibližujte se k ozbrojené osobě. Myslete na svoji bezpečnost a jištění. Nesnažte se za každou cenu chytat osobu nad volnou hloubkou. Vyjednávání lze postupně, s ohledem na situaci, doplnit opatřeními k překažení sebevražedného úmyslu, např. zajištěním osoby proti pádu, instalací matrace apod.

Hrozba použití nebo nález podezřelého předmětu, nástražného výbušného systému, výbušniny či munice

VÝPIS ZE STČ 03/IZS

Mimořádná událost charakteristická přijetím oznámení o uložení nástražného výbušného systému, nebo nálezem podezřelého předmětu, nástražného výbušného systému, munice, výbušniny či výbušného předmětu.

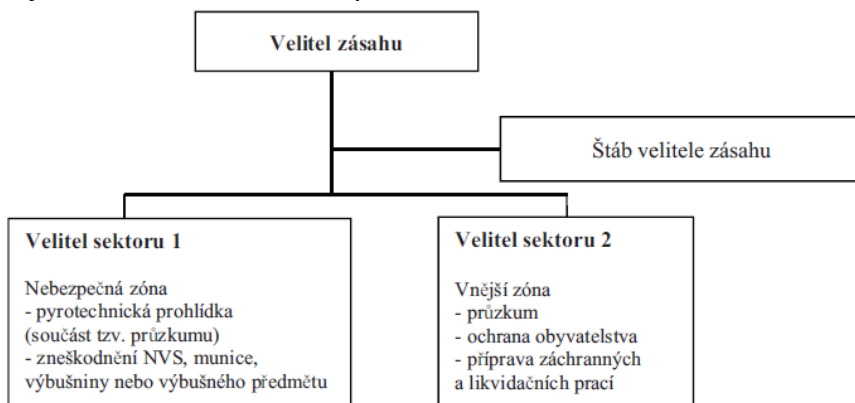
Základní činnosti složek IZS jsou:

1. ověřit a vyhodnotit oznámení,
2. eliminovat ohrožení osob, zvířat, majetku a životního prostředí před účinky výbuchu,
3. nalézt NVS nebo výbušninu,
4. zabránit výbuchu,
5. vyloučit nebo potvrdit kombinovaný systém (NVS nebo výbušnina s použitím CBRN),
6. provést řízený výbuch, jehož účinky jsou v rámci možností redukovány,
7. redukovat výbuchové účinky neřízeného výbuchu,
8. převést munici nebo výbušniny do místa jejich zneškodnění.

→ **Dbát na bezpečnost všech příslušníků zasahujících složek!**

Velitelem zásahu se stává:

- A. příslušník PČR** – jestliže převažuje činnost související s oznámením o uložení NVS, nebo s oznámením o nálezem podezřelého předmětu, NVS, munice, výbušniny nebo výbušného předmětu, zaměřená na prověření podezřelého předmětu nebo zneškodnění NVS, munice, výbušniny nebo výbušného předmětu.
- B. příslušník HZS ČR** – jestliže převažují činnosti zaměřené na vyrozumění, evakuaci a záchranu osob. (rozsáhlé události kde je třeba strategická koordinace zásahu, či přeshraniční spolupráce, MU s použitím CBRN a situace, kde výbuch může způsobit závažnou havárii – reaktory, chemický průmysl, produktovody apod.)

ZOS přijímá oznámení o mimořádné události a vysílá na místo inspektora (není-li k dispozici, tak nejbližší výjezdovou skupinu). Zástupce ZS – vedoucí zdravotnické složky (IP či vedoucí výjezdové skupiny) může být delegován velitelem zásahu do štábu velitele zásahu.

Dále podle vývoje VZS rozhoduje o dalších krocích ZS. Předává informace na ZOS a upřesňuje požadavky. V případě potřeby je aktivován traumatologický plán. Pokud se situace nevyvíjí příkladně, předem informuje ZOS o riziku potřeby velkého množství sil a prostředků. ZOS předem informuje zdravotnická zařízení o vzniku MU, jejím vývoji a možné nutnosti navýšit příjmové kapacity.

Letecká nehoda

VÝPIS ZE STČ 04/IZS

Mimořádná událost charakteristická leteckou nehodou všech typů letadel, nebo vážným incidentem v leteckém provozu.

*Typová činnost se nevztahuje na ohraničený prostor letiště (Letištní pohotovostní plány)
a na vymezený vojenský prostor.*

Velitelem zásahu se stává:

příslušný velitel jednotky požární ochrany, do štábu velitele zásahu přizve vedoucího zdravotnické složky.

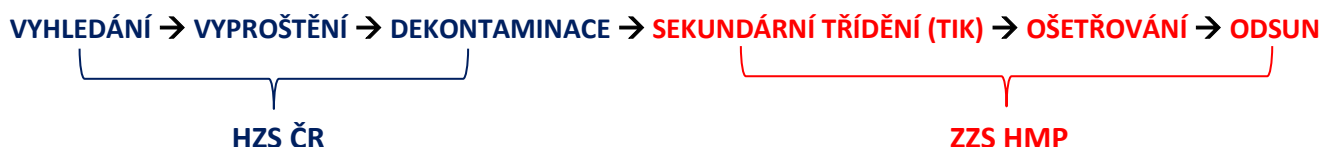
Očekávané zvláštnosti:

- rozsáhlý prostor MU - pravděpodobně obtížně dostupný pro techniku IZS,
- nutný vysoký počet sil a prostředků – náročnost koordinace a velké organizační nároky,
- přítomnost nebezpečných látek,
- velký mediální zájem a nároky na informace,
- jazykové, etické a kulturní bariéry mezi příslušníky IZS a zasaženými.

Organizace prostoru a záchranných prací – ZZS HMP + HZS ČR:

1. **Sektor vyhledávání a záchrany** = vyhledávání, vyprošťování, prvotní triáž, transport do místa PNP,
2. **Sektor ošetřování** = sekundární přetřídění (TIK), ošetřování, evidence, odsun do ZZ.

V případě výskytu nebezpečných látek (např. únik provozních kapalin - rozhoduje velitel zásahu) do nebezpečné zóny **zdravotníci NEVSTUPUJÍ** – přebírají zraněné na výstupu z dekontaminačního pracoviště.

Zdravotníci po celou dobu pracují ve všech dostupných ochranných pomůckách (infekční taška)!!!

(V případě potřeby konzultuje vedoucí lékař situaci s Toxikologickým informačním střediskem)

- Podle rozsahu MU aktivace příslušného stupně Traumatologického plánu
- Zvážení aktivace materiálních a personálních záloh
- Využití soukromých poskytovatelů PNP (příp. ZDS)
- Včasná informovanost zdravotnických zařízení
- Zemřelí zůstávají netknutě na místě nálezu – přebírá DVI tým
- Krizová radiokomunikace pomocí ruční radiostanice PEGAS - MATRA
- Činnost ZZS HMP probíhá dle Traumatologického plánu ZZS HMP pod vedením **VEDOUcíHO ZDRAVOTNICKÉ SLOŽKY + vedoucího odsunu a vedoucího lékaře**

Nález předmětu s podezřením na přítomnost B-agens nebo toxinů

VÝPIS ZE STČ 05/IZS

Typová činnost se vztahuje výhradně na nález podezřelého předmětu s potenciálně nebezpečným, kontaminovaným obsahem (obálky, balíky a další) v objektech veřejného významu (školy, úřady, pošty, letiště, nádraží, nemocnice a další).

Velitelem zásahu se stává:

příslušník HZS ČR s nejvyšším právem přednostního velení, organizuje zásah, rozhoduje o aktivaci ZZS. Na místě dle situace zřizuje nebezpečnou a vnější zónu – určí, kam mohou zdravotníci vstoupit.

ZZS na místě zásahu

1. ZOS určí vedoucího zdravotnické složky, který ZZS koordinuje a spolupracuje s velitelem zásahu.
2. VZS je v ideálním případě inspektor.
3. Všichni zasahující záchranáři dle metodiky obléknou **kompletní OOPP z infekční brašny**.
4. Je-li riziko výskytu vysoce nebezpečné nákazy a zasažení osob, aktivuj pomocí ZOS **biohazard tým**.
5. Vedoucí zdravotnické složky zabezpečí kompletní seznam potenciálně kontaminovaných osob.
6. Na místo vyjíždí zástupci orgánu ochrany veřejného zdraví – rozhodují o rozsahu zdravotnického zásahu – v kontaktu s vedoucím zdravotnické složky (štáb velitele zásahu).
7. Rozhodne-li velitel zásahu o provedení dekontaminace zasažených, záchranáři se připraví na přebírání dekontaminovaných osob.
8. Vedoucí lékař na místě rozhodne o šíři poskytované pomoci a organizuje ošetřování zasažených.
9. Transport do zdravotnických zařízení probíhá přes stanoviště odsunu, pod vedením vedoucího odsunu a výhradně ve spolupráci se ZOS. Vyžaduje-li to situace, pacient je umístěn v izolačním ochranném transportním prostředku a je transportován pomocí biohazard týmu.

Dbej na vlastní bezpečnost!

Infekční set oblékni dle předepsaného postupu! Zkontroluj svého kolegu!

V případě hrozícího významného rizika ohrožení zdraví či životů výjezdové skupiny, může její vedoucí rozhodnout o neposkytnutí PNP.

Zajištění veřejného pořádku při shromažďování a technoparty

VÝPIS ZE STČ 06/IZS

Typová činnost se vztahuje na riziková shromáždění, kulturní a sportovní akce či koncerty s masivní účastí lidí.

Velitelem zásahu se stává:

- A. příslušník Policie ČR** za situace nepokojů, výtržností, trestné činnosti a dalších,
- B. příslušník HZS ČR** v případě převažujících činností k zajištění ochrany obyvatelstva.

Specifika a očekávané komplikace:

- nekoordinovaný dav lidí,
- nepřehledná situace,
- výrazný hluk, hlasitost hudby či pokřiků,
- únava, vyčerpání až kolapsové stavy účastníků,
- vliv alkoholu, psychotropních a jiných omamných látek,
- nepředvídatelné emoce účastníků až ztráta sebekontroly,
- obtížně dostupné a rozlehlé místo zásahu,
- potřeba velkého množství zdravotnického (zejména obvazového) materiálu.

Předvídej a včas přivolej potřebné síly a prostředky!

Bezpečnost pro ZZS

- Vždy při zásahu na podobné akci vyžádej součinnost PČR – do davu nechoď bez doprovodu!
- Preventivně nasad' ochrannou helmu a balistickou vestu (nože, střepy, láhve jsou běžné).
- Použij ochranné brýle a neprůřezové rukavice.
- Je-li to možné, ošetřuj zraněné vždy mimo dav (vůz RZP či provizorní stanoviště PNP).
- Je-li na místě velký počet zraněných a je třeba zajistit technickou pomoc – přivolej HZS ČR.

Průjezdnost a dopravní situace

- Domluv s PČR zajištění průjezdnosti místem – příjezd, odjezd.
- Je-li třeba zřídit stanoviště PNP – vyžádej u PČR vytyčení místa a ochranu vnějšího perimetru.

Dbej na vlastní bezpečnost a využij krizové vybavení!

V případě nepokojů, výtržností, davových reakcí apod. může dojít ke zranění příslušníků PČR!

- jejich ošetření je prioritní s důrazem na oddělení místa ošetřování od výtržníků
- zraněné příslušníky IZS směruj do ÚVN ve Střešovicích

Záchrana pohřešovaných osob – pátrací akce v terénu

VÝPIS ZE STČ 07/IZS

Typová činnost se vztahuje na pátrací akci v ohraničeném prostoru, na které se podílí alespoň 2 složky IZS.

Nevztahuje se na pátrací akce na vodních tocích či plochách a v horském terénu.

- Mimořádná událost začíná oznámením o pohřešované osobě na některou z tísňových linek, či přímo příslušníkovi složky IZS.
- Informace je předána Policii ČR, která zprávu prověří a ověří důvěryhodnost oznamovatele. Na základě jejich rozhodnutí dojde k zahájení pátrací akce.

Velitelem zásahu se stává:

příslušník Policie ČR s nejvyšším právem přednostního velení.

→ Při rozsáhlém pátracím prostoru rozdělí místo na úseky a sektory, kterým určuje samostatné velitele.

→ Velitel zásahu povolává dle potřeby další složky a subjekty (speleologická služba, kynologická služba PČR, lezecká skupina HZS ČR, potápěči, psovodi a další) k pomoci nalezení osoby, která se zřejmě nachází v ohrožení zdraví či života.

Specifika a očekávané komplikace:

- komplikovaný a nedostupný terén,
- povětrnostní podmínky,
- rozlehlé místo MU – komunikace pomocí ručních radiostanic PEGAS - MATRA.

Zapojení ZZS HMP do zásahu

- V případě, že si vyžádá velitel zásahu na místo zástupce ZZS HMP do štábu velitele zásahu k zajištění strategie, organizace a řízení zásahu, je na místo primárně vyslán Inspektor provozu.
- Výjezdové skupiny ZZS HMP se pátrací akce neúčastní, dokud nedojde k nalezení osoby, která vyžaduje provedení přednemocniční neodkladné péče.
- Dle zdravotního stavu nalezené osoby je na místo vyslána příslušná výjezdová skupina.
- V případě nedostupného terénu pro vozy je na místo vyslána LZS nebo dojde v součinnosti se složkami IZS k transportu zraněného k nejbližší dostupné komunikaci.
- Je-li osoba nalezena zemřelá s jasnými známkami smrti, může být na místo vyžádána výjezdová skupina Koronera, pokud neprovede na příkaz Policie ČR ohledání přímo soudní lékař.

Dopravní nehoda

VÝPIS ZE STČ 08/IZS

Typová činnost se vztahuje na dopravní nehody, u kterých je třeba koordinovat záchranné a likvidační práce více složek IZS.

- Dle charakteru MU je možné kombinovat více typových činností.
- Při větším počtu zraněných se postupuje podle Traumatologického plánu ZZS HMP.

Velitelem zásahu se stává:

příslušník HZS ČR, který koordinuje zásah a spolupracuje s vedoucím zdravotnické složky. V případě nebezpečí vytyčuje nebezpečnou a bezpečnou zónu zásahu. Ve spolupráci s Policií ČR je perimetr uzavřen a hlídán.

Specifika a očekávané komplikace:

- místo zásahu obtížně dostupné z důvodu povětrnostních podmínek či kolony vozidel,
- při příjezdu na místo zpočátku nepřehledná situace – nutno zapnout veškerá výstražná světelná zařízení a vozidlo umístit bezpečně,
- nemusí být zastavený provoz kolem místa DN,
- podej situační hlášení (u DN často nepřesné výzvy - nepřesná tísňová volání a odhad rozsahu MU),
- **CAVE účastník DN může přepravovat ADR – je třeba se chovat bezpečně (nebezpečná zóna).**

orientačně: - hořlavé kapaliny, louhy, kyseliny - 5m
- jedovaté plyny, páry, prachy - 15m
- látky schopné výbuchu - 30m
- radioaktivní látky - 50m
- třaskaviny, rozsáhlá oblaka par - 100 až 1000m

→ Není-li na místě HZS ČR, nevstupovat do místa DN s ADR!

→ Aktivně vyžádat od velitele zásahu jasné a zřetelné povolení vstupu do místa zásahu!

Kemlerův kód
(nebezpečnost látky)

UN kód
(identifikační číslo látky)

Pokud jsi na místě první, nahlas ZOS údaje z identifikační tabulky nebezpečného nákladu a popiš další symboly, kterých si všimneš!

Přeber vyproštěné osoby a poskytni u nich PNP – nevstupuj do nebezpečné zóny.

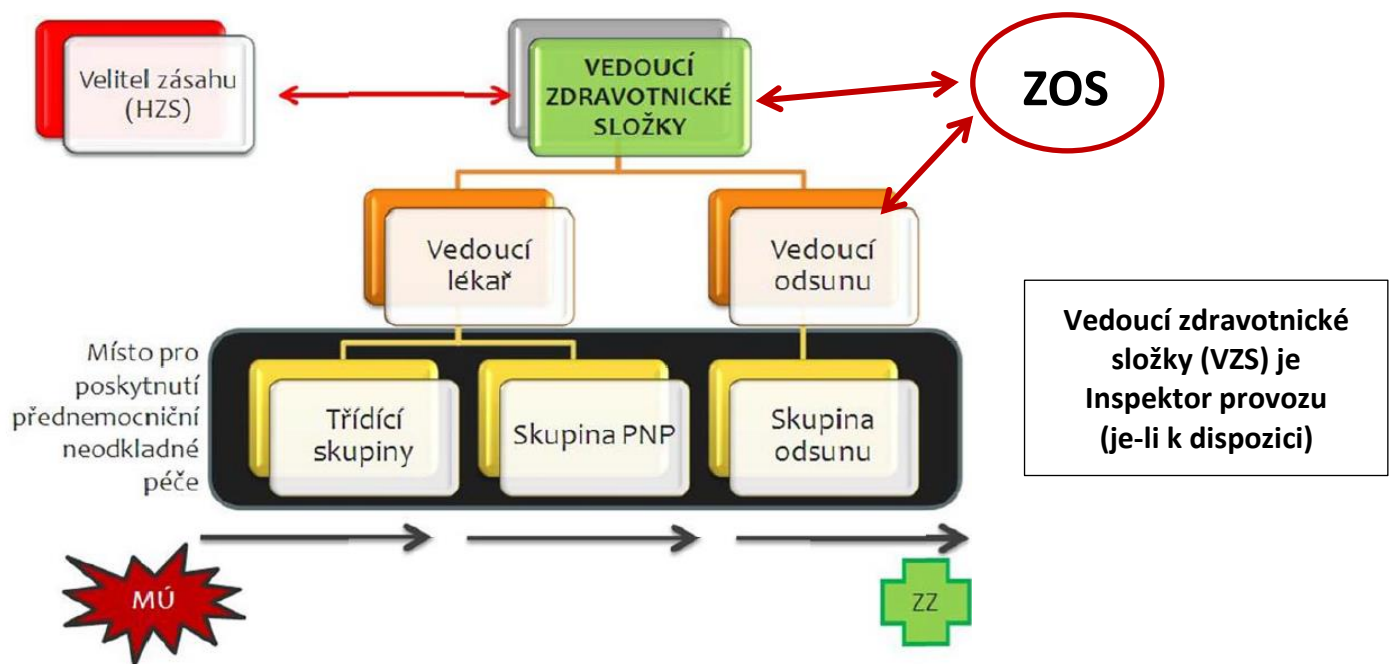
Dle místa zásahu zvaž přínos LZS – musí být místo na bezpečné přistání.

Použij ochranné pomůcky – ochranné helmy, brýle, neprůřezové rukavice apod.

Mimořádná událost s velkým počtem raněných a obětí

VÝPIS ZE STČ 09/IZS

Zásah u MU s velkým počtem zraněných je upraven Traumatologickým plánem ZZS HMP a postupuje se výhradně podle tohoto dokumentu!

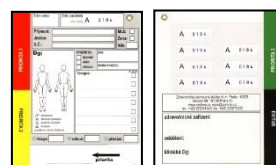

- Primární třídění (HZS/ZZS/PČR)
- Vyproštění a transport na místo PNP
- Lékařské přetřídění pomocí TIK
- Terapie na stanovišti neodkladné péče
- Evidence zraněných (TIK + sumář)
- Odsun do zdravotnických zařízení

→ Primární třídění

Cesta každého zraněného

→ Sekundární třídění

V červených deskách nalezneš checklisty pro vedoucí pozice, sumář odsunu i „tahák“ jak postupovat!

Zastáváš-li vedoucí pozici, označ se reflexní vestou – najdeš ji v červených deskách!

Na třídění zraněných použij modrou třídící brašnu!

Pro udržení přehlednosti na stanovišti PNP použij barevné velkoplošné plachty – IP + Atego!

Žádný zraněný nesmí být transportován z místa MU bez příkazu vedoucího odsunu!

Nebezpečná porucha plynulosti provozu na dálnici

VÝPIS ZE STČ 10/IZS

Tato typová činnost se vztahuje na nebezpečnou poruchu plynulosti silničního provozu na dálnici a rychlostní komunikaci první třídy, která může vzniknout, nebo bezprostředně hrozí působením jednoho či více nepříznivých faktorů:

- **Dopravní nehoda,**
- Stavební havárie,
- Sesuv půdy nebo bahna,
- Vysoká intenzita provozu,
- Špatné povětrnostní podmínky s negativním vlivem na sjízdnost silnice,
- Náhle vzniklá kalamitní situace (bílá tma, namrzající déšť, ...),
- Nesjízdné odklonové trasy.

Tato typová činnost se přímo zásahu ZZS HMP a její součinnosti netýká.

- Součinnost se složkami IZS vzniká pouze při poškození zdraví zasažených MU danou výše zmíněnými faktory.
- Zejména se činnost ZZS týká dopravní nehody či náhlého zhoršení zdraví cestujících při dlouhém čekání v koloně vozidel vlivem počasí (extrémní horko/mráz), nedostatku tekutin a jídla, chybějící chronické medikace (inzulin, ...) atd.

V takovém případě výjezdové skupiny ZZS HMP postupují podle běžných postupů, v případě vzniku MU s hromadným postižením osob dle Traumatologického plánu.

Velitelem zásahu se stává:

Zpravidla velitel HZS ČR – při provádění záchranných a vyprošťovacích prací. V závislosti na vývoji situace může převzít velení příslušník PČR.

Velitel zásahu je zodpovědný za přivolání dalších složek či subjektů, které se mohou podílet na likvidaci MU (těžká technika, vyprošťovací technika, ŘSD ČR – dopravní značení, zázemí pro uvízlé osoby v koloně a další)

Specifika a očekávané komplikace:

- obtížně dosažitelné místo zásahu (kolona vozidel),
- špatné povětrnostní podmínky,
- obtížně sjízdný až nesjízdný povrch komunikace,
- více míst zásahu – více MU (řetězová dopravní nehoda, více dopravních nehod v jednom úseku).

Zásadní je správné podání situační zprávy ZOS, a to s ohledem na specifika a komplikace zásahu.

Jako nejdůležitější a stěžejní informací je předání přesného umístění MU a nejvhodnější příjezdové cesty k místu zásahu pro další výjezdové skupiny (ve spolupráci s PČR).

Je-li místo zásahu pro pozemní prostředky obtížně dostupné, je třeba využít LZS i z okolních krajů.

Chřipka ptáků

VÝPIS ZE STČ 11/IZS

Typová činnost se týká záchranných a likvidačních prací složek IZS při MU spojené se zdoláváním chřipky ptáků, a to na žádost orgánu veterinární správy.

Chřipka ptáků H5N1 (aviární influenza)

je nebezpečná nákaza kura domácího, krůt, vodní drůbeže, holubů, pernaté zvěře, exotických ptáků a volně žijícího ptactva, vyvolaná virem influenzy A. Virus se šíří kontaktem s ostatními ptáky, vzduchem, kontaminovanými dopravními prostředky, technikou, nářadím, krmivem a znečištěnou obuví či oděvem.

Velitelem zásahu se stává:

velitel jednotek požární ochrany, který rozhoduje o vymezení bezpečné a nebezpečné zóny a o použití příslušných ochranných pracovních pomůcek.

ZZS HMP se na likvidaci nakažených chovů přímo nepodílí.

- Může být povolána na místo MU jako podpora zasahujících složek IZS (PČR, HZS ČR, AČR).
  - akutní asistence při riziku vzniku úrazu, intoxikace atd.
  - v případě nastalého ohrožení zdraví zasahujících
- Je-li třeba více výjezdových skupin, činnost na místě zásahu koordinuje Inspektor jako vedoucí zdravotnické složky – úzce spolupracuje s velitelem zásahu.
- Výjezdové skupiny se řídí pokyny velitele zásahu a orgánů ochrany veřejného zdraví.

Specifika zásahu:

- nevstupovat do nebezpečné zóny,
- použití ochranných pomůcek – infekční sety,
- preventivní podání antivirotik se neprovádí,
- při expozici příslušníka IZS na místě MU s potvrzeným výskytem H5N1 a zjevným selháním OOPP dochází ke sledování v rezortním zdravotnickém zařízení – na základě zdravotního stavu a míře podstoupeného rizika je profylaxe a léčba vedena dle rozhodnutí lékaře a orgánu ochrany veřejného zdraví.

Při běžném zásahu se všichni pohybující v nebezpečné zóně kontrolují sami doma, a to pravidelně po dobu 10 dnů po expozici. Při výskytu obtíží vyhledají lékařskou pomoc.

Jedná se zejména o příznaky typu:

- a) zvýšená teplota nad 38°C,
- b) kašel,
- c) bolest v krku,
- d) dýchací obtíže, e) zažívací poruchy, např. zvracení, průjem, bolesti břicha.

Je-li třeba z místa MU transportovat zraněného zasahujícího příslušníka IZS, avizuj pacienta pomocí ZOS a konzultuj konkrétní případ s orgánem ochrany veřejného zdraví.

Poskytování psychosociální pomoci

VÝPIS ZE STČ 12/IZS

Typová činnost se zabývá psychosociálními dopady na osoby zasažené mimořádnou událostí.

Zasažené a rizikové skupiny:

- děti a staří lidé,
- lidé trpící materiální nouzí ohrožující jejich přežití a lidé se zdravotním či duševním postižením,
- lidé žijící v kolektivních zařízeních,
- osoby s psychotraumatickou událostí v osobní historii,
- osoby blízké zasaženým osobám,
- svědci mimořádné události,
- poskytovatelé pomoci (zachránci).

Při řešení mimořádné události je třeba mít stále na paměti základní zásady krátkodobé psychosociální pomoci a tím tak zmírňovat osobní neštěstí zasažených.

Co mohu při samotném probíhajícím zásahu dělat, je-li k tomu časový prostor?

- Navaž kontakt.
- Chraň soukromí – dbej na důstojnost a zajisti bezpečí.
- Informace pomáhají – informuj o tom, co se aktuálně děje.
- Naslouchej (mluv jednoduše a srozumitelně v krátkých větách).
- Zjišťuj a zajišťuj základní potřeby (teplo, ticho, tekutiny, transport).
- Předej do péče blízkých nebo dalších služeb (odborníků).

Stanoviště pro P3 (zelení, chodící, lehce zranění či nezranění):

- stálý dozor (ideálně alespoň 1 záchranář),
- po příjezdu krizových interventů či psychologů první psychická pomoc,
- intenzivní kontakt a spolupráce – nejnáročnější skupina (hledají známé, chtějí se vracet do ohniska MU, vytváří chaos, křičí, pláčou).

CAVE – zahleděné osoby bez projevu emocí – riziko kumulace stresu, kolapsu či útěku z místa!

Asistenční centrum pomoci („ACP“)

- bezpečné místo pro příbuzné zasažených osob a obětí (zde je možné reagovat na jejich potřeby vyplývající ze situace)
- předem vytypované objekty se zajištěním služeb dle vypracovaných plánů – aktivuje velitel zásahu či vedoucí jednotlivých složek IZS

ACP může poskytovat: aktualizované informace, překladatelské služby, psychosociální podporu, ochranu před médii, dočasné ubytování, hygienické zázemí, prostor pro shledání rodinných příslušníků a další podpůrné činnosti.

Reakce na chemický útok v metru

VÝPIS ZE STČ 13/IZS

Typová činnost upravuje postup složek IZS a dalších důležitých subjektů při podezření na zasažení metra chemickou látkou.

Velitelem zásahu se stává:

příslušník HZS ČR s nejvyšším právem přednostního velení. Zřizuje štáb velitele zásahu, do kterého přivolá i vedoucího zdravotnické složky.

Postup ZZS HMP

1. Členové výjezdových skupin ZZS HMP nikdy nevstupují do zasažených podzemních prostor.
2. Pokud zasahuješ v metru a zjistíš zdravotní obtíže u více cestujících současně, zejména: kolaps, třes, poruchy vědomí, zvracení, křeče - ihned opusť prostory metra a informuj o dané situaci ZOS! Vyslov podezření na výskyt nebezpečné látky!
3. Stanoviště neodkladné péče je umístěno v bezpečné zóně – dle vytyčení HZS ČR.
4. V podzemních prostorech probíhá průzkum, třídění zraněných a transportování do prostor dekontaminace pouze příslušníky HZS ČR v přetlakových oblecích.
5. Každý zraněný je dekontaminován minimálně suchou metodou (svléknut z kontaminovaného oblečení), než je předaný k ošetření na stanoviště PNP. Mokrý metoda dekontaminace zahrnuje průchod zasaženého dekontaminační linkou a omytí speciálním roztokem.
6. K zásahu je třeba využít veškerých dostupných ochranných pomůcek – speciální infekční set dle správné metodiky oblékání.
7. Je-li třeba na místo dopravit speciální antidotní přípravky, vedoucí zdravotnické složky s velitelem zásahu zajistí jejich dopravu.
8. Transport zraněných probíhá dle vedoucího odsunu do předem připravených zdravotnických zařízení.
9. Veškerá použitá technika i zasahující personál musí po ukončení zásahu projít dekontaminací.

DBEJ VLASTNÍ BEZPEČNOSTI A SPRÁVNÉMU POUŽITÍ OCHRANNÝCH POMŮCEK!!!

- PČR uzavírá vnější perimetr.
- DP hl. m. Prahy uzavírá přilehlé stanice, zastavuje provoz metra, evakuje své zaměstnance a informuje cestující o dopravních opatřeních.
- DP hl. m. Prahy vyčleňuje autobusy MHD k ukrytí a transportu lehce zraněných.
- HZS provádí chemický průzkum, třídí a vyprošťuje zraněné, provádí dekontaminaci.
- Sekundární přetřídění (TIK) a ošetřování probíhá pod vedením vedoucího lékaře na stanovišti PNP.
- Zemřelé ohledávají specialisté z DVI týmu PČR.
- Na místo přijíždí provést analýzu zástupci Státního ústavu jaderné, biologické a chemické ochrany.
- Antidotní terapii je možné konzultovat přes **Toxikologické informační středisko - 224 91 92 93.** ☎
- Zasedá krizový štáb Hl. m. Prahy, provádí strategická rozhodnutí a zajišťuje informování obyvatelstva na celém území Hl. m. Prahy.

Amok – útok aktivního střelce

VÝPIS ZE STČ 14/IZS

Cílem útočníků je zabít co nejvíce lidí s využitím různých taktik a prostředků.

CAVE: Mysli nepřetržitě na svoji bezpečnost, možnou kombinaci útoků a jejich sériovost!

Využij vždy všechny možné ochranné pomůcky – balistická vesta, batoh s balistickým plátem, helma!

Velitelem zásahu se stává:

příslušník PČR, po příjezdu velitel příslušného zásahového útvaru PČR. Po zneškodnění pachatelů, kdy budou převládat záchranné a likvidační práce, je možné předat velení příslušnému veliteli HZS ČR.

Vždy vyčkej pokynů velitele Policie ČR, bez jeho jasného pokynu se nepřibližuj nebezpečné zóně!

Riziková místa:

- obchodní centra,
- metro a jiné dopravní prostředky,
- letiště a nádraží,
- kina, divadla a kulturní centra,
- školská zařízení,
- centrum města – náměstí, turistické zóny,
- vládní budovy, ambasády a budovy různých institucí,
- náboženská místa a instituce.

Při zásahu zde mysli vždy na možný terorismus či aktivního střelce, z výzvy to nemusí být patrné!

Nedopusť, aby ses stal jednou z obětí!

Postup zásahu

1. Při obdržení výzvy oblékni balistickou vestu a ochrannou helmu.
  2. Při příjezdu na místo zásahu včas vypni zvuková výstražná zařízení a zaparkuj v dostatečné vzdálenosti. Není-li na místě PČR, zůstaň ve voze a skloň se.
  3. Zprovozni ruční radiostanici PEGAS - MATRA a spoj se se ZOS.
  4. Vyhledej vedoucího zdravotnické složky, pokud na místě není, spoj se s velitelem zásahu.
  5. Nahlas ZOS situační zprávu – aktuální vývoj situace na místě MU.
  6. Pokud je vymezena bezpečná zóna pro shromáždění techniky ZZS s příjezdovou trasou – ihned předej tuto informaci ZOS pro informování dalších výjezdových skupin.
  7. Předej ZOS informaci o předpokládaném vývoji situace a orientačních počtech zasažených.
  8. Poskytovaná péče v bezpečné zóně bude nejprve osobám uniklým ze zasaženého prostoru.
- CAVE: Mezi nimi může být jeden z útočníků či jeho komplic!!!**
10. Vstupuješ-li na příkaz velitele zásahu do nebezpečné zóny za účelem zejména třídění zraněných, vždy jdeš pouze v doprovodu a stálém kontaktu s příslušníky PČR a v ochranných pomůckách.

Je předpoklad, že PČR bude provádět rychlý zásah k zneškodnění pachatele.

CAVE: Ani potom není prostor 100% bezpečný – pachatelé mohou být ukryti např. mezi zraněnými!

Na místě mohou být zranění i příslušníci PČR!

Mimořádnost v železniční osobní dopravě

VÝPIS ZE STČ 15/IZS

Typová činnost se týká záchranných a likvidačních prací složek IZS, které jsou prováděny na základě žádosti provozovatele drážní dopravy, nebo provozovatele dráhy při mimořádnostech v osobní dopravě.

➤ **Netýká se železničních vlakových nehod – postup dle STČ 8 a STČ 9**

Příčiny mimořádnosti budou zejména nepříznivé klimatické vlivy a další nepředvídatelné události, které zastaví vlaky i mimo stanice k nástupu a výstupu, a to na hodiny.

Velitelem zásahu se stává:

příslušník HZS ČR, případně příslušník HZS SŽDC.

Specifika a očekávané komplikace:

- plošný charakter MU – více železničních cest, mnoho vlakových souprav, tisíce cestujících v nesnázi,
- mediální zájem,
- panické až hysterické jednání některých zasažených,
- svévolné řešení situace samotnými cestujícími – rizika úrazů atd.,
- zdlouhavé obnovení provozu železniční dopravy.

Řešení MU:

1. činnost dopravce (informování, náhradní doprava),
2. záchranné a likvidační práce složkami IZS (záchrana osob, PNP, technická pomoc),
3. opatření na ochranu cestujících (evakuace, nouzové přežití).

Činnost ZZS HMP

ZZS HMP se podílí pouze na bodu 2 (záchranné a likvidační práce), a to v případě, je-li na místě osoba, nebo osoby ohrožené na zdraví a vyžádá si výjezdové skupiny na místo velitel zásahu či přímo cestující prostřednictvím tísňové linky.

Nejběžnější obtíže dlouho uzavřených osob ve vlakové soupravě:

- dehydratace a přehřátí organismu,
- kolapsové stavy,
- úrazy,
- zhoršení stavu u chronicky nemocných a starších osob (diabetici, kardiaci).

V případě většího rozsahu události je třeba v místě zřídit stanoviště PNP a aktivovat materiální, případně i personální zálohy.

V takovém případě se postupuje dle Traumatologického plánu.

MU s výskytem vysoce nakažlivé nemoci (VNN)

VÝPIS ZE STČ 16A/IZS

Typová činnost je zaměřena na postup složek IZS při záchranných a likvidačních pracích v místě MU s podezřením na výskyt VNN.

➤ **Netýká se MU s VNN na Letišti Praha (STČ 16B), případů nálezů předmětu s přítomností B-agens či jiných toxinů (STČ 05), ani epidemického výskytu zoonóz (STČ 11)**

Místa zásahu při MU s VNN jsou vždy 2:

- a) místo vzniku MU (obydlí, společenské prostory, volné prostranství, pracoviště, nádraží, apod.)
- b) prostory cílového poskytovatele akutní lůžkové péče (místo předání pacienta)
  - Nemocnice Na Bulovce, Klinika infekčních, parazitárních a tropických nemocí
  - poskytovatel lůžkové péče v oboru infekčního lékařství v kraji
  - zdravotnické zařízení Vojenského zdravotního ústavu v Těchoníně

→ na obou místech je třeba koordinovaný postup všech složek IZS

Vysoce nakažlivou nemoc charakterizuje:

- a) vysoká smrtnost,
- b) vysoká míra nakažlivosti - snadný přenos infekce,
- c) vysoká míra vnímavosti populace,
- d) limitované možnosti - prevence, diagnostika a léčba.

Typické příznaky k identifikaci VNN:

- a) horečka, intenzivní slabost, bolest svalů, bolest hlavy,
- b) průjmy, zvracení, vyrážka, netraumatická vnitřní i zevní krvácení,
- c) pozitivní cestovatelská anamnéza (západní a střední Afrika, jihovýchodní a východní Asie, Jižní Amerika).

V případě vyslovení podezření na VNN na místě zásahu:

- a) opustí výjezdová skupina místo zásahu a kontaktuje ihned ZOS,
- b) ZOS prostřednictvím KOPIS kontaktuje pohotovostního pracovníka orgánu ochrany veřejného zdraví (OOVZ),
- c) vedoucí výjezdové skupiny je přepojen na pracovníka OOVZ, kterému sdělí všechny zjištěné informace a konzultuje s ním další postup,
- d) dále se výjezdová skupina řídí jeho pokyny v souladu s Metodickým pokynem 02.04 – Řešení zásahu s výskytem chemické, biologické a radioaktivní látky a STČ 16A – řešení s MU s výskytem VNN, případně dle Traumatologického plánu ZZS HMP je-li aktivován,
- e) do ohniska nákazy a nebezpečné zóny výjezdová skupina vstupuje v odpovídajícím stupni OOPP,
- f) zajišťuje nezbytnou PNP v ohnisku a připravuje pacienta do transportního izolačního prostředku,
- g) po zajištění pacienta předávají k transportu do ZZ druhé, přebírající výjezdové skupině.

Velitelem zásahu je vždy příslušník HZS kraje – zřizuje štáb velitele zásahu, kde je mimo jiné zástupce orgánu OOVZ, zástupce ZZS HMP a dalších složek a subjektů.

Organizace místa zásahu:

- úsek č. 1 - ohnisko nákazy,
- úsek č. 2 - nebezpečná zóna,
- úsek č. 3 - nástupní prostor,
- úsek č. 4 - dekontaminační stanoviště,
- úsek č. 5 - vnější zóna (prostory pro shromažďování osob),
- úsek č. 6 - transport pacienta k cílovému poskytovateli.

Dalším místem zásahu je místo předání pacienta v cílovém ZZ. Zde složky IZS zabezpečují zejména:

- a) vytyčení a zajištění nebezpečné a vnější zóny,
- b) dekontaminaci zasahujících a techniky v případě potřeby,
- c) asistenci při předávání pacienta.

Činnost transportní skupiny:

- a) poskytují PNP ve stanoveném OOPP, které určil OOVZ,
- b) VZS domluví transportnímu týmu doprovodné vozidlo, dále stanoví způsob komunikace s doprovodným vozidlem PČR,
- c) v cílovém zdravotnickém zařízení provede průjezd areálem i s doprovodnými vozidly až na místo určení (dle určení kontaktního místa prostřednictvím ZOS),
- d) výjezdová skupina s pacientem zůstává ve voze, dokud nedostane pokyn k zahájení předávání pacienta,
- e) na pokyn zdravotníka z cílového zařízení dojde k bezpečnému přesunu pacienta až do izolační zóny,
- f) na určeném místě proběhne poté dekontaminace zasahujících členů výjezdové skupiny,
- g) předáním zdravotnické dokumentace dochází k dokončení péče o pacienta.

ZOS mimo jiné zajišťuje:

- a) upozorňuje výjezdové skupiny na rizika,
- b) komunikuje s OOVZ a KOPIS,
- c) ověřuje aktivaci biohazard týmu prostřednictvím OOVZ,
- d) vysílá inspektora – určí ho do pozice vedoucího zdravotnické složky,
- e) aktivuje pohotovostního manažera organizace – deleguje zástupce do štábu HZS kraje,
- f) vyrozumívá cílové zdravotnické zařízení prostřednictvím kontaktního místa.

Vedoucí zdravotnické složky mimo jiné zajišťuje:

- a) způsob komunikace v rámci zdravotnické složky,
- b) místo nástupu a soustředění techniky ZZS HMP,
- c) předávání situačních hlášení ZOS,
- d) spolupráci s OOVZ a řídí se jejich pokyny,
- e) správné použití OOPP u všech zasahujících členů výjezdových skupin,
- f) ve spolupráci s velitelem zásahu a velitelem PČR logistickou podporu,
- g) spolupráci výjezdových skupin s Biohazard týmem,
- h) prostřednictvím ZOS komunikaci s cílovým zařízením.

Vedoucí zdravotnické složky se stává velitelem zásahu na úseku č. 6 – při transportu pacienta do ZZ a při jeho předávání na příslušném oddělení CPALP.